

בש"פ 1766/15 - מדינת ישראל נגד פלוני, פלוני

בבית המשפט העליון
בש"פ 1766/15

כבוד השופט י' דנציגר

לפני:

מדינת ישראל

המבקשת:

נ ג ד

1. פלוני
2. פלוני

המשיבים:

בקשה להארכת מעצר מעבר לתשעה חודשים לפי
סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה -
מעצרים), התשנ"ו-1996

עו"ד עידית פרג'ון

בשם המבקשת:

עו"ד מוניר רסאס; עו"ד חיים מאן

בשם המשיב 1:

החלטה

לפני בקשה להארכת מעצרו של המשיבים מעבר לתשעה חודשים לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים), ב-90 ימים נוספים החל מיום 16.3.2015 או עד למתן פסק דין בעניינו של המשיב 1 בת"פ 38279-06-14, ובעניינו של המשיב 2 בת"פ 38157-06-14, שניהם בבית המשפט המחוזי בירושלים, לפי המוקדם מבין המועדים.

בפתח הדברים ייאמר כי בהחלטתי מיום 10.3.2015 הוארך מעצרו של המשיב 2, בהסכמתו, ב-90 ימים נוספים שמניינם מיום 16.3.2015, או עד למתן פסק דין בעניינו בת"פ 38157-06-14 בבית המשפט המחוזי בירושלים, לפי המוקדם מבין המועדים. מכיוון שהדין בעניינו של המשיב 2 התייתר, מכאן והלאה אתייחס לבקשה רק ככל שהיא נוגעת לעניינו של המשיב 1.

כתב האישום המתוקן

1. ביום 23.6.2014 הוגש נגד המשיב 1 ונגד אדם נוסף שהיה קטין בעת האירועים (להלן: פלוני), כתב אישום מתוקן המייחס להם השתתפות בהתפרעות בעיר העתיקה במהלך "יום ירושלים" שחל ביום 28.5.2014. על פי האישום, באותו היום, בשעה 15:30 לערך, נפגשו פלוני והמשיב 1 יחד עם המשיב 2. בפגישה זו קשרו קשר, יחד עם אחרים, ליידות אבנים מגג בית ברחוב הגיא בשעות הערב. בשעה שאינה ידועה במדויק, בסביבות שמונה בערב, הצטיידו השלושה, יחד עם שניים נוספים שזהותם אינה ידועה, בכ-15 אבנים בגדלים שונים, לרבות אבנים בקוטר עשרה ס"מ, בלוקים, ואבני חיפוי קיר. החמישה סידרו את האבנים על גדר אבן שהקיפה את גג הבית, בגובה של כחמישה מטרים מהרחוב. בשלב זה התקרבו החמישה, כל אחד בתורו, אל שפת הגג, והביטו אל עבר הרחוב בניסיון לאתר יהודי המתהלך בו לשם יידוי אבנים לעברו. במקביל, יידו החמישה אבנים בקוטר עשרה ס"מ לעבר שער אל-מג'לס, בו שהו באותה העת שוטרים. בשעה תשע לערך עבר ברחוב השוטר עדנאן, או-אז הרים אחד מהשלושה אבן בגודל של 20-30 ס"מ ובמשקל של 2.3 ק"ג, והשליך אותה מהגג לעבר ראשו של השוטר. האבן פגעה בראשו של השוטר, שנפל, דימם, ואיבד את הכרתו. בשלב זה נמלטו המעורבים מהמקום. פגיעת האבן הסבה לשוטר שבר בגולגולת, אובדן ראייה זמני וכאבים, והוא אושפז למשך שבועיים, בסיומם העובר לשיקום ב"בית לוינסטין" שם הוא נכון ליום הגשת כתב האישום. בשל האירועים הללו הואשמו המשיב 1 ופלוני בעבירה של חבלה חמורה בכוונה מחמירה לפי סעיף 329(א)(1) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין); בעבירה של ניסיון לתקיפת שוטרים בנסיבות מחמירות לפי סעיפים 274(2), 274(3) ו-25 לחוק העונשין; ובעבירה של השתתפות בהתפרעות לפי סעיף 152 לחוק העונשין.

הליכים קודמים

2. ביום 19.6.2014 הגישה המבקשת בקשה למעצרו של המשיב 1, המשיב 2 ופלוני עד תום ההליכים המשפטיים נגדם.

3. בהחלטתו מיום 8.7.2014, נענה בית המשפט המחוזי בירושלים (השופט ב' גרינברגר) לבקשה ככל שהיא נוגעת למשיבים 1 ו-2. עיקר הדין בבית המשפט התמקד בשאלת קיומן של ראיות לכאורה. צוין כי התשתית הראייתית מבוססת על שתי ראיות עיקריות: הודעה של המשיב 1 המפלילה את המשיב 2, לצד הודעה של המשיב 2 המפלילה את המשיב 1. בנסיבות העניין נקבע כי אין מניעה להתבסס על ההודעות הללו כראיות לכאורה. עוד נקבע כי אין בכך שהמשיב 2 חזר בו מחלקים מרכזיים בהודעתו המפלילה, ובכך שהיו מספר סתירות בגרסת המשיב 1, כדי לאיין את התשתית הלכאורית הקיימת בתיק. כן הוסיף בית המשפט כי מקומן של טענות המשיב 2 באשר למחדלי חקירה אינו בהליך המעצר אלא בהליך העיקרי. לבסוף נקבע כי אופיים האלים והחמור של המעשים המיוחסים, לרבות כוונה תחילה לפגוע בשוטרים וביהודים, מקימה עילת מעצר סטטוטורית.

4. את ההחלטה בעניינו של פלוני דחה בית המשפט המחוזי ליום 17.7.2014, וזאת משום שמדובר בקטין שטרם הוגש תסקיר בעניינו. בהחלטתו מיום זה, קבע בית המשפט שקביעותיו מיום 8.7.2014 לעניין קיומן של ראיות לכאורה רלוונטיות לא פחות לגבי פלוני, שכן גרסתו של המשיב 2 הצביעה באופן ברור על מעורבותו של פלוני. כמו כן, אין בסתירות שבהודעתו של המשיב 2 או בהכחשתו הגורפת של פלוני כדי לאיין את התשתית הלכאורית שקיימת כנגד פלוני. עם זאת, בהתבסס על תסקיר שהוגש בעניינו של פלוני, החליט בית המשפט לשחרר את פלוני למעצר בבית אחרת בוואדי קדום, תחת פיקוחה שלה ושל הוריהם. זאת, בין היתר, משום שמדובר בקטין ובהתחשב בהתרשמות שירות המבחן מכנות כוונתו של פלוני להימנע מהפרת תנאי החלופה.

על אף שאין לכך נגיעה ישירה לעניינו של המשיב 1, יצוין כי המבקשת ערערה על החלטתו של בית המשפט המחוזי מיום 17.7.2014, וביום 22.7.2014 קיבל בית משפט זה (השופט א' רובינשטיין) את הערר. בהחלטתו אימץ בית המשפט את הקביעה בדבר קיומן של ראיות לכאורה. עוד נקבע, בין היתר, כי התסקיר בעניינו של פלוני לא ייחס מספיק משקל לעובדה שפלוני כבר היה במעצר בית בעת האירועים המיוחסים לו.

5. ביום 9.3.2015 הגישה המבקשת בקשה להאריך את מעצרו של המשיב 1 מעבר לתשעה חודשים. המבקשת - באמצעות באת כוחה, עו"ד עידית פרג'ון - מבססת את בקשתה על שני אדנים. ראשית נטען כי למשיב 1 עבר פלילי הכולל הרשעה בגין מעשים דומים על רקע אידיאולוגי. עוד עולה כי תקופת התנאי שנגזרה על המשיב 1 בגין אותה עבירה, נסתיימה אך כחודשיים לפני ביצוע המעשה מושא כתב האישום דנן. לאור אלו, נשקפת ממנו מסוכנות שנית, נטען כי אמנם חל עיכוב בהתנהלות ההליך, אך הוא עודנו מתקדם בקצב סביר: ביום 13.7.2014 הוקרא כתב האישום נגד המשיב 1 במסגרת ת"פ 38279-06-14. ביום 27.7.2014 כפר המשיב 1 במיוחס לו. בעקבות זאת קבע בית המשפט ארבעה מועדים לשמיעת ראיות, החל מיום 23.11.2014. ביום 14.12.2014, לאחר שהתקיימו שלושה דיוני הוכחות, נדחה מועד ההוכחות הרביעי ליום 26.4.2015, נוכח חילופי ייצוג ויציאתו של השופט שדן בתיק (סגן הנשיא א' פרקש) לשבתון. ביום 3.5.2014 צפויים להישמע סיכומי הצדדים.

6. בפיו של המשיב 1 - באמצעות בא כוחו, עו"ד חיים מאן - חמש טענות. ראשית נטען כי המבקשת כלל לא הציגה טענה באשר לקיומן של ראיות לכאורה; בתוך כך, נטען כי חלק ניכר מחומרי החקירה, לרבות סרטוני מצלמות אבטחה ותקליטורים, לא הועברו למשיב 1 על ידי המבקשת. שנית, נטען כי מכיוון שחלפו כחמש שנים מאז הרשעתו הקודמת של המשיב 1, הרי שנשקפת ממנו מסוכנות נמוכה בלבד. שלישית, מצוין המשיב 1 את התנהגותו "המופתית" לכל אורך ההליכים, לרבות שיתוף הפעולה עם חוקריו. רביעית, נטען כי ניכרת גרירת רגליים מצד המבקשת, ייתכן משום שהיא מעוניינת להסתמך על הרשעתם של פלוני ושל המשיב 2 בהליכים המתנהלים כנגדם במקביל לעניינו של המשיב 1, כדי להרים את הנטל הנדרש לצורך הרשעתו של המשיב 1. לבסוף נטען כי כתב האישום מייחס למשיב 1 ידיו אבנים מהבית ברחוב הגיא לעבר שער אל מג'לס, שני מיקומים רחוקים מאוד גיאוגרפית האחד מהשני.

דיון והכרעה

7. לאחר שעיינתי בבקשה ושמעתי את טענות הצדדים בדיון שנערך לפני, מסקנתי היא כי דין הבקשה להתקבל.

8. כידוע, בסעיף 62 לחוק המעצרים קבע המחוקק חריג לכלל שלפיו נאשם המצוי במעצר ישוחרר בחלוף תשעה חודשים מיום הגשת כתב האישום נגדו אם טרם הסתיים ההליך המשפטי בעניינו. אמת המידה שקבע בית משפט זה בבואו לשקול אם להאריך מעצרו של נאשם על פי סעיף 62 לחוק המעצרים, מורה להתחשב, בין היתר, במשך המעצר וקצב התקדמות ההליך, במידת המסוכנות הנשקפת מהנאשם, עברו הפלילי וכן בחומרת המעשים המיוחסים לו [ראו למשל: בש"פ 6683/14 מדינת ישראל נ' מאיר פינטו, פסקה 16 (20.10.2014); בש"פ 3468/13 מדינת ישראל נ' טראוב, פסקה 10 (19.5.2013); בש"פ 6699/14 מדינת ישראל נ' בן לולו (12.10.2014)]. בענייננו, מצאתי כי יש לקבל את הבקשה כאמור.

9. ראשית, התרשמתי כי אכן נשקפת מסוכנות מהמשיב 1. לעניין זה יש לייחס משקל בלתי מבוטל להרשעתו הקודמת של המשיב 1 בעבירה דומה. מהרישום הפלילי של המשיב 1, שהוגש לעיוני בדיון, עולה כי המשיב 1 הורשע בעבירה של השתתפות בהתפרעות, על רקע אידיאולוגי, שבוצעה ביום 1.6.2010. אמנם חלפו כחמש שנים מאז ביצוע העבירה הקודמת, אך חלפה תקופה קצרה בלבד מאז תום תקופת התנאי שנגזרה על המשיב 1 בגין אותה עבירה ועד לביצוע העבירה מושא ההליך דנן. מצב דברים זה מצביע על כך שהעונש הקודם שהושת על המשיב 1 לא הרתיע אותו, והוא שב לסורו לכאורה. מסוכנותו של המשיב 1 נלמדת אף מחומרת המעשים המיוחסים לו - פגיעה חמורה בשוטר, במזיד ועל רקע אידיאולוגי, אשר למרבה המזל לא הסתיימה בתוצאה קשה יותר. אציין כי לא נעלמה מעיני טענתו של המשיב 1 כי הוא מתנהג למופת במהלך מעצרו. אף שהתנהגות זו ראויה לשבח, סבורני כי אין בה כדי לאיין את המסוכנות הנשקפת ממי ששב לבצע עבירות על רקע אידיאולוגי, שחומרתן אינה זניחה כלל ועיקר, זמן לא רב לאחר

תום תקופת התנאי שנגזרה עליו בגין עבירה דומה.

10. שנית, הימשכותו של ההליך מעבר לתשעה חודשים אינה נובעת מסיבות הקשורות במבקשת דווקא. חלק לא מבוטל מהימשכות ההליך נובע מסיבות מערכתיות-אובייקטיביות, כגון היעדרותו של השופט הדין בתיק, ואף מסיבות התלויות דווקא במשיב 1, כגון חילופי הייצוג שארע כחמישה חודשים לאחר תחילתו של המשפט. זאת ועוד, מטענות המבקשת עולה כי המועד לסיכומים בתיק נקבע ליום 3.5.2015, כלומר עוד פחות מחודשיים. אני מקל ראש באורכה של תקופה זו, כאשר חירותו של המשיב 1, שהינו עדיין בחזקת חף מפשע, מונחת על הכף. אולם, בנסיבות העניין, בהן שלב הסיכומים צפוי להתקיים בעתיד הקרוב ויש יסוד להאמין שההליכים בעניינו של המשיב 1 יסתיימו בתוך תקופת ההארכה המבוקשת; ובהתחשב במסוכנות הנשקפת מהמשיב 1 כמפורט מעלה, סבור אני כי יש להיעתר לבקשה ולהורות על הארכת המעצר.

11. סוף דבר – הבקשה מתקבלת.

ניתנה היום, כ"ד אדר, התשע"ה (15.3.2015)

ש ו פ ט